

REJSKI PROGRAM ZA PASMO ISLANDSKI KONJ

Marec, 2023

Rejski program pripravili:

-Nataša Gorišek, univ. dipl. inž. zoot.

-Marjan Šinkovec

-Alenka Čas

-Tisa Šenekar

-Urša Runtič

REJSKI PROGRAM PASME ISLANDSKI KONJ

I SPLOŠNE DOLOČBE	4
II REJSKI PROGRAM	5
1 Namen izvajanja RP	5
2 Območje izvajanja RP	5
3 Velikost populacije.....	5
4 Rejski cilj	5
5 Lastnosti pasme	5
6 Rejske metode	7
7 Rodovniška knjiga za pasmo islandski konj	7
7.1 Vpis živali v RK	7
7.2 Razdelitev RK	7
7.2.1 Glavni del RK-Knjiga žrebcev	8
7.2.1.1 Knjiga žrebcev I (KŽ I).....	8
7.2.1.2 Knjiga žrebcev II (KŽ II).....	8
7.2.1.3 Splošna knjiga žrebcev (SKŽ).....	9
7.2.1.4 Osnovna knjiga (OK).....	9
7.2.2 Glavni del RK-Knjiga kobil	9
7.2.2.1 Knjiga kobil I (KK I).....	9
7.2.2.2 Knjiga kobil II (KK II).....	9
7.2.2.3 Splošna knjiga kobil (SKK).....	9
7.2.2.4 Osnovna knjiga (OKK)	10
7.3 Tuji konji	10
8 Identifikacija, registracija in izdajanje zootehniške dokumentacije	10
8.1 Registracija in vpis žrebet v RK.....	11
8.1.1 Potrdilo o pripustu / semenitvi.....	11
8.1.2 Poročilo o žrebitvi	11
8.2 Zootehniška dokumentacija	12
8.2.1 Potrdilo o poreklu.....	12
8.2.2 Zootehniško spričevalo za čistopasemske plemenske živali	12
8.2.3 Zootehniško spričevalo za žrebčevo seme, jajčne celice in zarodke.....	12
9 Preverjanje porekla.....	13
10 Seleksijske metode.....	13
10.1.Vrednotenje porekla	13
10.2 Ocena lastnosti zunanosti	14
10.3 Preizkušanje delovne sposobnosti	14
10.4 Vrednotenje po kvaliteti potomstva.....	14

10.5 Ocena plemenske vrednosti.....	14
10.6 Presoja zdravja in plodnosti	14
11 Metode razmnoževanja	15
12 Zagotavljanje genetskega napredka	15
13 Druge določbe	16
13.1 Življenjska številka	16
13.2 Izbira imena	16
14 Svetovna rejska knjiga islandskih konj WorldFengur (WF).....	16
15 Naslovi in kontaktni podatki	17
16 Pristojbine	17
Priloge	17

I SPLOŠNE DOLOČBE

1 Svetovna rejska knjiga islandskih konj WorldFengur (v nadaljevanju WF) je izvorna rodovniška knjiga islandskih konj. Organizacija, ki v skladu z zahtevami evropske unije (v nadaljevanju EU) vodi Izvorno rodovniško knjigo islandskih konj je The Bændasamtök Íslands, Bændahöllin við Hagatorg, P.O. Box 7080, IS - 127 Reykjavík, Islandija (www.bondi.is).

2 Odobreni rejski program za pasmo islandski konj na področju Slovenije izvaja pravna oseba Združenje islandskih konj Slovenije (v nadaljevanju ZIKS) v skladu z načeli, ki jih postavlja izvorna rejska organizacija ter v skladu z uredbo (EU) 2016/1012-Uredba o reji živali in Uredbo o izvajanju uredbe EU o reji živali (Uradni list št. 59/18).

3 Določila rejskega programa in vodenje rodovniške knjige je usklajeno s pravili FEIF (Mednarodna federacija rejskih organizacij za islandske konje), katerega član je tudi Slovenija. Pri izvajanju se upoštevajo vsa navodila in sklepi organov FEIF, ki so opredeljeni v Pravilniku o reji islandskih konj (General Rules and Regulations, Breeding Rules and Regulations). Objavljeni so na spletni strani <https://www.worldfengur.com/> in <https://www.feif.org/breeding-dept/documents/>.

4 Rejski program (v nadaljevanju RP) in vsi rejsko pomembni dokumenti, evidence in informacije so objavljene na spletni strani ZIKS: <https://www.ziks.si>.

II REJSKI PROGRAM

1 Namen izvajanja RP

RP za pasmo islandski konj je namenjen ohranjanju in izboljšanju lastnosti pasme.

2 Območje izvajanja RP

ZIKS izvaja rejski program za pasmo islandski konj na celotnem območju Republike Slovenije. V primeru, da se pojavi interes rejcev iz druge države, ZIKS razširi delovanje izvajanja rejskega programa v skladu z veljavnimi pravili in predpisi.

3 Velikost populacije

Populacija konj islandske pasme je razmeroma majhna. Zastopanost posameznih kategorij v populaciji je zadovoljiva. Skupno število živali na dan 1.1. 2023 je 456 živali (264 ženskih in 192 moških). Aktualni podatki o številu živali so dostopni v Centralnem registru kopitarjev (v nadaljevanju CRK) na povezavi: <https://equidae.mkgp.gov.si/REKO/>.

4 Rejski cilj

Rejski cilj je skladen, plemenit, čvrst ter ob enem eleganten, vsestransko uporaben vzdržljiv jahalni konj, s petimi jasno ločenimi, izrazitimi in čistimi pravilnimi hodi, zanesljivega karakterja, primernega temperamenta in trdnega zdravja.

5 Lastnosti pasme

Islandska pasma konj izvira iz Islandije, kjer se je razvijala povsem izolirano brez vpliva ostalih pasem. Je čistokrvna pasma, prednike vsakega današnjega islandskega konja pa je mogoče izslediti vse do tistih, ki so bili rojeni na Islandiji. V Sloveniji se vzreja od leta 1993. Razširjena je po vsej državi.

Islandski konj je vsestransko uporaben jahalni konj, edinstven v svojih hodih, primeren tako za rekreativno jahanje kot za športna tekmovanja. Je trdoživ, dolgoživ, zdrav, družaben in delavoljen, prijaznega značaja in živahnega temperamenta.

Osnovne lastnosti islandskega konja so:

Velikost: žrebci in kobile 135 – 145 cm

Barve : vse barve

Pasemski tip: plemenit, eleganten in dolgonog konj, skladnega telesnega ustroja z značilnostmi pasme v formatu položenega pravokotnika, z enakomerno porazdeljenim prednjim, srednjim in zadnjim delom

trupa, ki ni pregrajen in ima težišče zadaj, griva in rep sta bujni in dolgi, zaščitni kožuh v zimskem času je gost

Telesna zgradba:

Glava: ravna, manjša, lepo oblikovana z izrazitim profilom, tanko kožo in nežno dlako, ušesa zaprta, visoko nasajena in lepo oblikovana, oči velike, ovalne in pozorne, nozdrvi široko odprte, čeljusti lažje in dobro razmaknjene

Vrat: dolg, visoko nasajen, usločen in dobro omišičen vitek vrat, pregibnega in prožnega zatilja, z dovolj prostora v področju grla, dobro povezan z oplečjem

Telo: srednje dolgo, široko in globoko, manjšega pravokotnega okvira in harmonično gornjo linijo
-viher dobro izražen in dolg
-pleče dovolj dolgo in položno
-hrbet primerno dolg, dovolj širok, dobro omišičen in prožen, dobro povezan z ledji, ki so krajša in dobro omišičena
-rebra dobro obokana
-križ dovolj dolg, zmerno pobit in dobro omišičen
-stegno dobro omišičeno
-rep pravilno nasajen

Noge: korektne, čvrste a suhe, z dobro izraženimi sklepi
-piščali kratke, biclji dovolj dolgi in prožni
-stoja prednjih nog mora biti korektna, tolerira se rahlo spetna in nakazano kravja stoja zadnjih nog
-primerna razdalja med prednjimi in zadnjimi nogami
-kopita čvrsta, enakomerna in pravilno oblikovana

Gibanje: korektno, enakomerno, prožno in izdatno, z zmožnostjo gibanja v petih hodih
-korak je enakomeren, energičen, v čistem štiričetrtinskem taktu, z dolgimi koraki
-kas je v zanesljivem dvočetrtinskem taktu z visoko akcijo, dolgimi koraki in izrazito lebdečo fazo
-galop je tritakten, z dobrim odzivom zadnjih nog in gibanjem navzgor
-tölt je prožen, čisti štiričetrtinski takt z visoko akcijo in dolgimi koraki, dosežena je lahko visoka hitrost v gibanju
-pas je izrazit dvočetrtinski enostranski hod z obvezno lebdečo fazo

Posebne značilnosti:

Vsestransko uporaben jahalni konj, primeren za ježo odraslih in otrok tako za rekreativno jahanje, kakor tudi za športna tekmovanja različnih zvrsti. Unikaten je v

svojih hodih, poleg gibanja v koraku, kasu in galopu se lahko gibljejo še v vsaj enem dodatnem hodu - töltu in pasu. Je pogumen, prilagodljiv, delavoljen, zaupljivega in uravnoveženega karakterja, živahnega temperamenta, dobro izkorišča krmo, je dobro ploden, pozno zrel in dolgoživ.

6 Rejske metode

Rodovniška knjiga (v nadaljevanju RK) za pasmo islandski konj je zaprta, križanja s katerokoli drugo pasmo niso dovoljena. Vanjo so lahko vpisane le čistopasemske živali te pasme. Islandski konj je vsak konj, katerega starši oziroma njihovi predniki so bili rojeni na Islandiji in so ali bi lahko bili vpisani v uradno mednarodno podatkovno zbirko WF.

7 Rodovniška knjiga za pasmo islandski konj

7.1 Vpis živali v RK

V RK za pasmo islandski konj se živali vpisujejo v skladu s pravili Uredbe o reji živali (v nadaljevanju URŽ), zajetimi v členu 8 tega pravilnika ter pravili tega RP. Pri tem mora biti zagotovljen sistem ugotavljanja porekla, ki ga v skladu s tem RP preverjajo s strani ZIKS-a pooblaščen strokovnjaki. Rejci, ki so vključili svoje živali v RP, morajo upoštevati pravila ter uporabljati dokumente, ki so objavljeni z zakonodajo oziroma so sestavni del tega RP. Vsa potrebna dokumentacija za izvajanje RP je objavljena na spletni strani ZIKS-a: <https://www.ziks.si>.

Čistopasemske plemenske živali islandske pasme, katere spremlja ustrezen zootehniški dokument (zootehniško spričevalo) in ga je izdalo priznано rejsko društvo (v nadaljevanju RD) v drugi državi, se vpišejo v RK v razred, ki ustreza genetskim vrednostim po pravilih tega RP.

Pred vpisom živali v glavni del RK, morajo biti le-te predhodno identificirane skladno s pravom Unije o zdravju živali.

7.2 Razdelitev RK

Glavni del RK za pasmo islandski konj je razdeljen v naslednje dele in razrede rodovniške knjige:

-Glavni del RK za žrebce je razdeljen v naslednje razrede:

- Knjiga žrebcev I
- Knjiga žrebcev II
- Splošna knjiga žrebcev
- Osnovna knjiga žrebcev

-Glavni del RK za kobile je razdeljen v naslednje razrede:

- Knjiga kobil I
- Knjiga kobil II
- Splošna knjiga kobil
- Osnovna knjiga kobil kobil

RODOVNIŠKA KNJIGA	SPOL	
	ŽREBEC	KOBILA
RAZRED	Knjiga žrebcev I	Knjiga kobil I
	Knjiga žrebcev II	Knjiga kobil II
	Splošna knjiga žrebcev	Splošna knjiga kobil
	Osnovna knjiga	Osnovna knjiga

7.2.1 Glavni del RK-Knjiga žrebcev

7.2.1.1 Knjiga žrebcev I (KŽ I)

V Knjigo žrebcev I so lahko vpisani žrebci:

- ki so potomci staršev vpisanih v glavni del RK,
- najprej v starosti pet (5) let ali kasneje,
- ki imajo preverjeno poreklo na osnovi biološkega vzorca z molekularnimi genetskimi preiskavami,
- ki so vpisani v WF,
- ki imajo popolno FEIF – FIZO oceno ki ni manjša od 8,00,
- ki imajo višino v vihru najmanj 135 cm (merjeno s palico),
- ki imajo, ne prej kot v letu, ko dosežejo starost petih let ali kasneje, opravljen predpisan specialistični pregled gibal (RTG sklepov),
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak.

V Knjigo žrebcev I so lahko vpisani tudi žrebci v četrtem letu starosti, ki izpolnjujejo vse navedene pogoje, razen specialističnega pregleda gibal, ki ga lahko opravijo šele v letu, ko dopolnijo starost petih let.

Žrebci so z vpisom v Knjigo žrebcev I sprejeti za pleme v skladu z URŽ (člen 21 in 22) in tem RP.

7.2.1.2 Knjiga žrebcev II (KŽ II)

V Knjigo žrebcev II so lahko vpisani žrebci:

- ki so potomci staršev vpisanih v glavni del RK,
- najprej v starosti treh (3) let ali kasneje,
- ki imajo preverjeno poreklo na osnovi biološkega vzorca z molekularnimi genetskimi preiskavami,
- ki so vpisani v WF,
- ki imajo popolno FEIF – FIZO oceno ki ni manjša od 7,80,
- ki imajo višino v vihru najmanj 135 cm (merjeno s palico),
- ki imajo, ne prej kot v letu, ko dosežejo starost petih let ali kasneje, opravljen predpisan specialistični pregled gibal (RTG sklepov),
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak.

V knjigo žrebcev II so lahko vpisani tudi žrebci v tretjem letu starosti, ki imajo opravljeno oceno lastnosti zunanosti po FEIF FIZO, ki ni manjša od 8,00 oz. je njihova plemenska vrednost po metodi BLUP večja od 110, če izpolnjujejo vse navedene pogoje, razen specialističnega pregleda gibal, ki ga lahko opravijo šele v letu, ko dopolnijo starost petih let.

Žrebci so z vpisom v Knjigo žrebcev II sprejeti za pleme v skladu z URŽ (člen 21 in 22) in tem RP.

7.2.1.3 Splošna knjiga žrebcev (SKŽ)

V Splošno knjigo žrebcev se samodejno prevedejo vsi žrebci vpisani v Osnovno knjigo žrebcev, če imajo registrirane potomce.

7.2.1.4 Osnovna knjiga (OK)

V Osnovno knjigo so primarno vpisane vse moške živali, katerih starši so vpisani v glavni del katerekoli priznane rodovniške knjige za islandske konje in ki kriterijev za vpis v ostale razrede rodovniške knjige ne izpolnjujejo.

7.2.2 Glavni del RK-Knjiga kobil

7.2.2.1 Knjiga kobil I (KK I)

V Knjigo kobil I so lahko vpisane kobile:

- najprej v starosti (3) treh let,
- ki so potomke staršev vpisanih v glavni del RK,
- ki imajo preverjeno poreklo na osnovi biološkega vzorca z molekularnimi genetskimi preiskavami ali opravljeno vsaj analizo lastnega vzorca,
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak,
- ki so vpisane v WF,
- katerih FEIF FIZO popolna povprečna ocena lastnosti ni manjša od 8,00,
- ki imajo višino v vihru najmanj 135 cm (merjeno s palico).

7.2.2.2 Knjiga kobil II (KK II)

V Knjigo kobil II so lahko vpisane kobile:

- najprej v starosti (3) treh let,
- ki so potomke staršev vpisanih v glavni del RK,
- ki imajo preverjeno poreklo na osnovi biološkega vzorca z molekularnimi genetskimi preiskavami ali opravljeno vsaj analizo lastnega vzorca,
- ki so brez dednih in drugih prenosljivih napak,
- ki so vpisane v WF,
- katerih FEIF FIZO ocena lastnosti zunanosti ni manjša od 7,5 ali druga primerljiva ocena zunanosti ni nižja od 70% najvišje možne ocene in nobena delna ocena ni nižja kot 6,
- katerih plemenska vrednost po metodi BLUP ni nižji od 105.

7.2.2.3 Splošna knjiga kobil (SKK)

V Splošno knjigo kobil so lahko vpisane kobile:

- najprej v starosti treh (3) let ali kasneje,
- ki so potomke staršev vpisanih v glavni del RK,

- ki imajo preverjeno poreklo na osnovi biološkega vzorca z molekularnimi genetskimi preiskavami ali opravljeno vsaj analizo lastnega vzorca,
- ki so vpisani v WF,
- ki ne izpolnjuje pogojev za vpis v Knjigo kobil I in II.

V Splošno knjigo kobil se samodejno prevedejo vse kobile vpisane v Osnovo knjigo kobil, če imajo registrirane potomce.

7.2.2.4 Osnovna knjiga (OKK)

V Osnovno knjigo kobil so primarno vpisane vse ženske živali, katerih starši so vpisani v glavni del katerekoli priznane rodovniške knjige za islandske konje in ki kriterijev za vpis v ostale razrede rodovniške knjige ne izpolnjujejo.

7.3 Tuji konji

Enaka določila za vpis v ustrezen razred rodovniške knjige veljajo tudi za živali, ki so vpisane v druge (tuje) RK priznanih rejskih organizacij, članic FEIF za islandsko pasmo. Enaki pogoji veljajo tudi za vpis tujih živali, ki so dajalci semena, jajčnih celic ali zarodkov.

8 Identifikacija, registracija in izdajanje zootehniške dokumentacije

ZIKS vodi RK v elektronski obliki preko CRK. Zootehniško dokumentacijo za islandske konje izdaja ZIKS oziroma njegovi pooblaščenca po pravilih in pogojih tega RP in EU zakonodaje. Kot veljavno zootehniško dokumentacijo se štejejo pravilno izpolnjeni obrazci, objavljeni v prilogi "Obrazci zootehniške dokumentacije", ki so na voljo na spletni strani ZIKS-a: <https://www.ziks.si>.

Ob vsakem konju vpisanem v rodovniško knjigo se vodi evidenca:

- ime in razred RK,
- ime in naslov RD, ki je opravila prvo registracijo konja,
- datum vpisa v rodovniško knjigo,
- ime in naslov rejca,
- datum zadnjega pripusta matere,
- rojstni datum, spol, barva in znamenja,
- ime,
- UELN - enotna življenjska številka,
- FEIF številka,
- številka transponderja,
- dodatne identifikacijske oznake (žig, tetovirna številka),
- sistem preverjanja porekla,
- vsaj štiri nadaljnje generacije prednikov (če so znani),
- datum izdaje zootehniških spričeval,
- osnovne telesne mere (višina vihra, obseg prsi in obseg piščali) z zabeleženim datumom merjenja),
- ocena lastnosti zunanosti,
- podatki o prevedbah,
- rodovniška številka (če obstaja),
- rezultati iz razstav in rejskih ocenjevanj,
- rezultati preizkusov delovne sposobnosti,

- podatki o plemenski vrednosti,
- podatki o plodnosti,
- podatki o dednih napakah,
- podatki o potomstvu,
- podatki o priznanju za osemenjevanje, prenosu jajčnih celic ali zarodkov ter podatki o izdanih zootehniških spričevalih za odvzet plemenski material,
- datum prodaje ter ime in naslov novega lastnika.

8.1 Registracija in vpis žrebet v RK

Za registracijo in vpis žrebeta v RK mora rejec predložiti pravilno izpolnjeno Potrdilo o pripustu/osemenitvi in Poročilo o žrebitvi.

- V Potrdilu o pripustu/semenitvi morajo biti vpisani podatki o plemenjaku, (če je bila kobila pripuščena pod dva ali več plemenjakov, se predloži tudi potrdila o teh pripustih), datuma prvega in zadnjega pripusta v pretekli pripustni sezoni ter podatki o kobili in njenem lastniku.
- V Poročilu o žrebitvi morajo biti vpisani podatki o spolu, barvi in dnevu rojstva. V primeru, ko gre za dvojčke, je to potrebno v dokumentu posebej označiti. Vedno je potrebno vpisati tudi podatek o rejcu (lastnik kobile v času žrebitve) in lastniku žrebeta.
- Potrdilo o pripustu/semenitvi in poročilo o žrebitvi je potrebno dostaviti tudi v primeru, ko je kobila ostala jalova, ko je resorbirala ali zvrгла plod, ko je bilo žrebe rojeno mrtvo, ko je žrebe poginilo, ali pa, ko je poginila kobila - z označeno ustrezno rubriko.
- V primeru, da rejec poročila ne predloži, se v rubriko o potomstvu kobile za tekoče leto zavede vpis: ni podatka.

Rejec ali lastnik konja je odgovoren, da so vsi podatki, predloženi ob zahtevi za vpis živali v RK resnični in točni. Odstopanja oz. napake je potrebno nemudoma sporočiti ZIKS-u.

Identifikacijski in registracijski pregled žrebeta se opravi ob nogi matere v letu rojstva s strani pristojne službe. Žrebeta, ki niso bila privedena na identifikacijski in registracijski pregled do dopolnjenega enega leta starosti, se lahko registrirajo tudi kasneje.

Preverjanje porekla in s tem potrditev starševstva na osnovi biološkega vzorca z molekularnimi genetskimi preiskavami je obvezni del registracije vsakega islandskega žrebeta oz. konja.

8.1.1 Potrdilo o pripustu / semenitvi

Potrdilo o pripustu / semenitvi se izpolni na predpisanem obrazcu v skladu z EU zakonodajo.

Potrdilo o pripustu rejcu izda imetnik čistopasemskega plemenskega žrebca, ki je dolžan voditi evidence o pripustih. Potrdilo o osemenitvi rejcu izda uradna oseba, ki semenitev izvede.

8.1.2 Poročilo o žrebitvi

Obrazec Poročilo o žrebitvi kot dodatna rubrika Potrdila o pripustu/semenitvi je potrebno pravilno izpolniti in v predpisanem roku posredovati ZIKS-u.

8.2 Zootehniška dokumentacija

8.2.1 Potrdilo o poreklu

Potrdilo o poreklu je del Identifikacijskega dokumenta.

Vsem konjem, vpisanim v Osnovno knjigo žrebcev in kobil, ki so potomci čistopasemskih plemenskih žrebcev, vpisanih v knjigo žrebcev I in II in kobil, vpisanih v knjigo kobil I in II, se Potrdilo o poreklu izdaja tudi ločeno in velja kot lastniški list.

Potrdilo o poreklu vsebuje naslednje podatke:

- ime rodovniške knjige,
- ime pasme,
- ime živali,
- spol,
- številka transponderja ,
- UELN - življenjsko številko,
- FEIF številka,
- rodovniško številko živali (če obstaja),
- nadomestna metoda preverjanja identitete,
- datum žrebitve/rojstva živali,
- državo žrebitve/rojstva živali,
- ime in naslov rejca,
- poreklo najmanj štirih generacij prednikov (če so na razpolago),
- rezultati ocenjevanj lastnosti zunanosti in ocenjevanj drugih lastnosti, določenih v tem RP (če so na razpolago),
- ime in naslov lastnika,
- kraj in datum izdaje, izdajatelj, žig in podpis odgovorne osebe.

8.2.2 Zootehniško spričevalo za čistopasemske plemenske živali

Čistopasemske plemenske živali mora pri trgovanju ali vpisu v glavni del RK obvezno spremljati zootehniško spričevalo, katerih vsebina in oblika je podana v Uredbi o reji živali, obrazci pa so objavljeni v Uredbi (EU) 2017/1940.

8.2.3 Zootehniško spričevalo za žrebčevo seme, jajčne celice in zarodke

Zootehniško spričevalo za seme, jajčne celice in zarodke je opredeljeno v Uredbi o reji živali in mora biti izdano na obrazcu iz oddelka B-D Priloge I k Uredbi (EU) 2017/717. Izda se za žrebčevo seme in zarodke žrebcev, ki so vpisani v Knjigo žrebcev I in II ter jajčne celice in zarodke kobil uvrščenih v Knjigo kobil I in II.

9 Preverjanje porekla

Osnovno preverjanje porekla pred vpisom konja v RK se preveri po predloženi dokumentaciji, dodatno preverjanje porekla pa se opravi v skladu z določili tega RP in Uredbe o reji živali (člen 22).

Preverjanje porekla z molekularnimi genetskimi preiskavami vzorcev žime ali drugih bioloških vzorcev je obvezni del registracije vsakega islandskega žrebeta za vpis v ustrezen razred Osnovne knjige.

Molekularna genetska preiskava na osnovi biološkega vzorca je obvezna za vse žrebce za vpis v Knjigo žrebcev I, Knjigo žrebcev II in Splošno knjigo žrebcev ter za vpis kobil v Knjigo kobil I, Knjigo kobil II in Splošno knjigo kobil.

Preiskave lahko opravi le pooblaščen laboratorij, ki poročilo o opravljenih preiskavah in rezultate le teh dostavi rejskemu društvu, ki jih arhivira. Dokumenti niso javni, posredujejo se lahko le med pristojnimi rejskimi društvi ali priznanimi laboratoriji.

V primeru, da že obstajajo rezultati molekularnih genetskih preiskav (genska karta) iz pooblaščenih laboratorijev, predvsem ko gre za uvoženo žival ali žival, ki je vpisana v drugo (tujo) RK islandskih konj, se le ti vedno priznajo.

Rezultate preiskav, ki so narejeni v nepooblaščenih laboratorijih se lahko prizna le izjemoma v primerih, ko bioloških vzorcev za preiskave v pooblaščenem laboratoriju ni mogoče pridobiti.

Stroške dodatnega preverjanja porekla krije rejec ali lastnik čistopasemske plemenske živali.

10 Seleksijske metode

Za zagotavljanje rejsko - seleksijskega napredka se izvajajo seleksijski ukrepi, predpisani s tem RP, ki jih določa evropska kot tudi nacionalna zakonodaja za to področje.

Seleksijski ukrepi so:

- Vrednotenje porekla
- Ocena lastnosti zunanosti
- Preizkušanje delovne sposobnosti
- Vrednotenje po kvaliteti potomstva
- Ocena plemenske vrednosti
- Presoja zdravja in plodnosti

10.1.Vrednotenje porekla

Merila, po katerih se vrednosti poreklo čistopasemskih plemenskih živali islandske pasme, so opredeljena v točki 7 tega RP.

10.2 Ocena lastnosti zunanosti

Ocenjuje se lastnosti zunanosti konja, ki jih opredeljuje rejski cilj. Lastnosti zunanosti konj islandske pasme se ocenjuje po ocenjevalnem modelu, ki je povzet po Pravilniku o reji islandskih konj **FIZO** in je opredeljen v Pravilih za ocenjevanje lastnosti zunanosti islandskih konj (Priloga 1).

Ocenjevanje opravlja ocenjevalna komisija, ki jo določi rejsko društvo.

V primeru, da so bile živali že ocenjeni in imajo oceno vpisano v Svetovno rejsko knjigo WF, se jim le ta prizna in se jih ponovno ne ocenjujejo.

10.3 Preizkušanje delovne sposobnosti

Delovna sposobnost se preizkuša v skladu s Pravilnikom o reji islandskih konj **FIZO**.

Delovno sposobnost islandskih živali se lahko vrednoti tudi na osnovi rezultatov na uradnih tekmovanjih, izvedenih v skladu s pravili Svetovne rejske organizacije za islandske konje FEIF.

Pravila so objavljena na spletni strani <https://www.worldfengur.com/> in <https://www.feif.org/breeding-dept/documents/>.

10.4 Vrednotenje po kvaliteti potomstva

V rodovniško knjigo se za vsakega plemenskega žrebca in plemensko kobilu vnesejo vsi rezultati, ki jih njihovi potomci dosežejo na:

- ocenjevanjih žrebet,
- pregledih za vpis v Knjigo žrebcev I in II,
- pregledih za vpis kobil v Knjigo kobil I in II,
- rejskih razstavah,
- na uradnih tekmovanjih.

10.5 Ocena plemenske vrednosti

Oceno plemenske vrednosti za islandske konje izvaja Svetovna rejska knjiga islandskih konj WorldFengur (WF) z napovedovanjem genetskih vrednosti po metodi BLUP. Vsi podatki so objavljeni na spletni strani WF: <https://www.worldfengur.com/>.

10.6 Presoja zdravja in plodnosti

Plemenske živali morajo biti zdrave, plodne in ne smejo biti nosilci dednih napak. V spornih primerih lahko komisija zahteva veterinarsko poročilo ob pregledu žrebcev privedenih na pregled za vpis v Knjigo žrebcev I in II ali pregledu za vpis kobil v Knjigo kobil I in II.

V Knjigo žrebcev I in II oz. v Knjigo kobil I in II so lahko vpisane le čistopasemske plemenske živali, ki nimajo zdravju škodljivih lastnosti oz. so brez prirojenih morfoloških in/ali fizioloških napak.

Živali pri katerih se ugotovi prirojene morfološke in/ali fiziološke napake kot so kile, odrta trebušna stena, napake na zobovju, kriptorhizem, obsežna depigmentacija kože,

depigmentacija šarenice, kronični obstruktivski bronhitis, poletni ekcem, mesečna slepota, sarkoidi, dislokacija kolena, nevrološke motnje, hlapanje in spavin ne morejo biti vpisane v Knjigo žrebcev I in II oz. v Knjigo kobil I in II.

Morfološke napake se presojuje pri ocenjevanju lastnosti zunanosti, fiziološke napake pa z veterinarskim diagnostičnim pregledom.

11 Metode razmnoževanja

Izvajajo so naslednje oblike razmnoževanja:

- naravni pripust
- osemenjevanje
- prenos jajčnih celic in zarodkov.

Za osemenjevanje se lahko uporabljajo le žrebci, vpisani v Knjigo žrebcev I.

Za prenos zarodkov se kot darovalke lahko uporablja le kobile, vpisane v Knjigo kobil I. Po določilih FEIF-a ima lahko kobila v istem letu največ tri registrirane potomce (dva po prenosu zarodkov in enega po naravni žrebitvi).

Kloniranje pri konjih islandske pasme ni dovoljeno. Kloni in njihovi potomci ne morejo biti vpisani v RK islandskih konj.

12 Zagotavljanje genetskega napredka

Ohranjanje genetske raznovrstnosti v populaciji se zagotavlja z rabo tujih plemenjakov in žrebčevega semena. Žrebce in žrebčevo seme nakupujejo rejci sami. Število plemenjakov je glede na število plemenskih kobil zadostno.

Vsi plemenjaki plemenijo v naravnem pripustu, umetno osemenjevanje, prenos jajčnih celic in zarodkov je dovoljeno.

Zaradi preprečevanja parjenja v sorodstvu je potrebno nadzorovano parjenje živali. Nadzor pripusta izvajajo imetniki plemenskih žrebcev na svojih pripustnih postajah pred pripustom kobile s preverbo porekla kobile. Pripust kobil, ki ima s plemenjakom v treh generacijah prednikov skupnega prednika, se odsvetuje.

13 Druge določbe

13.1 Življenjska številka

Številka ID je enotna življenjska številka živali (UELN-Universal Equine Life Number) in obenem identifikacijska številka živali. Je petnajstmestna neponovljiva številka, ki ostane trajno nespremenjena.

Prva tri mesta zavzema numerična koda Slovenije »705«, druga tri mesta numerična koda rejskega društva (00?), sedmo mesto je številka pasme (3), osmo in deveto mesto sta zadnji letnici rojstva žival, preostalih 6 mest pa je namenjeno individualni zaporedni številki registracije.

DRŽAVA			REJSKO DRUŠTVO			PASMA	LETO ROJSTVA		INDIVIDUALNA ZAPOREDNA ŠTEVILKA					
7	0	5	0	1	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0

13.2 Izbira imena

Živali dobijo ime ob registraciji in vpisu v osnovno knjigo islandskih konj ter z vpisom v WF .

Imena živalim se dodeljujejo v skladu z navodili WF. Sestavljena so iz dveh delov v skladu s tradicionalnim islandskim poimenovanjem. Prvi del je osebno ime, ki naj izraža najizrazitejšo posebno lastnost živali. Drugi del je ime posestva, ki lahko označuje kraj ali pokrajino v kateri je rojstno posestvo ali dom rejca oz. lahko predstavlja tudi osebno ime lastnika ali rejca konja. Imenik imen za islandske konje je objavljen na spletni strani WorldFengur-ja.

Sprememba imena, pod katerim je žival registrirana in vpisana v WF ni dovoljena.

14 Svetovna rejska knjiga islandskih konj WorldFengur (WF)

WorldFengur (WF) je izvorna rodovniška knjiga islandskih konj.

V skladu z navodili FEIF je potrebno zagotoviti, da so vanjo vpisani vsi v Sloveniji rojeni islandski konji, ki izpolnjujejo predpisane pogoje. Za vpisovanje podatkov je odgovoren ZIKS, kot član FEIF.

Z vpisom živali v WorldFengur se živali dodeli FEIF identifikacijska številka (FEIF ID).

V WorldFengur se vnašajo vsi podatki o poreklu, izvoru, lastništvu, lokaciji, identifikaciji, genetskih preiskavah, veterinarskih pregledih, rezultatih rejskih ocenjevanj, rezultatov s tekmovanj,.... Ti podatki jim omogočajo oblikovanje obsežnih podatkovnih zbirk in tudi napovedovanje genetskih vrednosti po metodi BLUP. Podatki so dostopni rejskim organizacijam včlanjenim v FEIF in posameznim rejcem na povezavi <https://www.worldfengur.com>.

15 Naslovi in kontaktni podatki

Kontaktni podatki zunanjih izvajalcev pri izvajanju RP za islandske konje:

Naslov	Dejavnost
The Bændasamtök Íslands, Bændahöllin við Hagatorg, P.O. Box 7080, IS - 127 Reykjavík, Islandija; el. naslov: office@feif.org	Selekcija-računanje plemenske vrednosti, vpisovanje islandskih konj v izvorno rodovniško knjigo
Univerza v Ljubljani, Veterinarska fakulteta , Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana; kontaktna oseba: Nataša Gorišek, univ.dipl.inž.zoot. el. naslov: natasa.gorisek@vf.uni-lj.si	Selekcija – izvajanje strokovnih nalog v živinoreji – strokovni vodja.

16 Pristojbine

Rejci in lastniki ZIKS za posamezna zootehniška opravila v pristojnosti pogodbenih zunanjih izvajalcev, za katera ni drugih virov financiranja, plačajo pristojbino. Višina pristojbin je določena s cenikom storitev letnega programa za izvedbo Skupnega temeljnega rejskega programa na področju konjereje, ki ga po predlogu potrdi minister pristojen za živinorejo.

Pristojbine, ki niso vezane na cenik storitev letnega programa za izvedbo skupnega temeljnega rejskega programa na področju konjereje so izključno v pristojnosti ZIKS.

Priloge

- Pravila za ocenjevanje lastnosti zunanosti islandskih konj
- Ocenjevalni zapisniki
- Potrdilo o pripustu / semenitvi s Poročilom o žrebitvi
- Zootehniški dokument
- Statut rejskega društva ZIKS